

Briselē, 2023. gada 2. jūnijā
(OR. en)

9925/23

Starpiestāžu lieta:
2023/0042(COD)

CLIMA 256
ENV 583
TRANS 210
MI 461
CODEC 975

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
K-jas dok. Nr.:	6539/23 + ADD 1 - COM(2023) 88 final + Annex
Temats:	Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULAI, ar ko Regulu (ES) 2019/1242 groza attiecībā uz CO2 emisiju standartu pastiprināšanu jauniem lielas noslodzes transportlīdzekļiem un ziņošanas pienākumu integrēšanu un ar ko atceļ Regulu (ES) 2018/956 – politikas debates

Gatavojoties Vides padomes 2023. gada 20. jūnija sanāksmei, pielikumā ir pievienots prezidentvalsts informatīvs dokuments ar jautājumiem ministriem par priekšlikumu.

Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta ņemt vērā informatīvo piezīmi un jautājumus un iesniegt tos Padomei.

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko Regulu (ES) 2019/1242 groza attiecībā uz CO₂ emisiju standartu pastiprināšanu jauniem lielas noslodzes transportlīdzekļiem un ziņošanas pienākumu integrēšanu un ar ko atceļ Regulu (ES) 2018/956

Politikas debates

Prezidentvalsts informatīvs dokuments ar jautājumiem ministriem –

Eiropas Klimata akts uzliek ES saistības vēlākais līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti, nosakot starpposma mērķrādītāju – līdz 2030. gadam samazināt neto emisijas vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeņiem.

2023. gada 14. februārī Komisija iesniedza priekšlikumu regulai ar pastiprinātiem CO₂ emisiju standartiem lielas noslodzes transportlīdzekļiem, kas izstrādāti, lai sekmētu Savienības klimata mērķrādītāju sasniegšanu un saistību – līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti – izpildi.

HDV CO₂ emisiju standartu regulas mērķis ir samazināt CO₂ emisijas un paātrināt bezemisiju transportlīdzekļu ieviešanu un īpatsvaru Eiropas *HDV* autoparkā, nodrošinot, ka tiek sargāta un stiprināta nozares inovācija un konkurētspēja. Energoefektīvākiem transportlīdzekļiem vajadzētu būt izdevīgiem pārvadātājiem, jo samazinātos šādu transportlīdzekļu īpašumtiesību kopējās izmaksas, un galu galā tas būtu ieguvums patērētājiem. Tas arī palīdzētu samazināt ES energoatkarību.

Lielas noslodzes transportlīdzekļu (*HDV*) nozare ir atbildīga par vairāk nekā ceturto daļu no autotransporta radītajām siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijām ES un vairāk nekā 6 % no kopējām ES SEG emisijām. Pastiprināti CO₂ emisiju standarti palīdzēs dalībvalstīm sasniegt saistošos emisiju samazināšanas mērķus saskaņā ar nesen pieņemto pārskatīto Kopīgo centienu regulu.

Turklāt transports rada vairāk nekā divas trešdaļas no visām NO_x emisijām un ievērojamu daļu no citu gaisa piesārņotāju kopējā emisiju apjoma. Stingrāki CO₂ standarti un lielāks bezemisiju transportlīdzekļu īpatsvars ES *HDV* autoparkā būs svarīgi, lai panāktu tīrāku gaisu, veicinot gaisa kvalitātes standartu stiprināšanu, kā ierosināts gaisa kvalitātes direktīvā. Priekšlikums attiecas arī uz Euro 7 regulu, par kuru pašlaik notiek sarunas.

Pašreizējā situācija Padomē

Ierosinātais grozījums CO₂ emisiju standartu regulā attiecībā uz *HDV* ir apspriests piecās Vides jautājumu darba grupas sanāksmēs Zviedrijas prezidentūras laikā, noslēdzot pirmo pilno priekšlikuma caurskatīšanu. Priekšlikuma izskatīšana tālāk turpinās, un vairākas dalībvalstis joprojām izvērtē priekšlikumu. Tomēr, pamatojoties uz sākotnējiem komentāriem, lai gan dalībvalstis ir norādījušas uz sākotnējo atbalstu priekšlikuma vispārējam mērķim, viedokļi atšķiras, jo īpaši par mērķu vērienīgumu.

Diskusiju temati

Lai sniegtu norādījumus attiecībā uz priekšlikuma turpmāku izskatīšanu, prezidentvalsts ierosina ministriem pievērsties šādiem jautājumiem.

Emisiju mērķrādītāju darbības joma

Komisija ierosina pašreizējā regulā paplašināt emisiju mērķrādītāju darbības jomu, tagad iekļaujot arī piekabes, pilsētas autobusus, tālsatiksmes autobusus un cita veida kravas automobiļus. Uz transportlīdzekļiem, kas projektēti un konstruēti vai pielāgoti izmantošanai civilajā aizsardzībā, ugunsdzēsības dienestos un par sabiedriskās kārtības uzturēšanu atbildīgajos spēkos, CO₂ emisiju mērķrādītāji neattiecas. Tāpat tie neattiecas arī uz nelieliem smagajiem kravas automobiļiem (3,5 – 5 tonnas), speciālajiem, speciālajiem paaugstinātas pārgājības transportlīdzekļiem un profesionālajiem transportlīdzekļiem. Dalībvalstis var arī nolemt izslēgt nelielu daļu pilsētas autobusu, ņemot vērā specifisku teritoriālo morfoloģiju vai meteoroloģiskos apstākļus. Tiek lēsts, ka potenciāli atbrīvoto transportlīdzekļu īpatsvars kopējā lielas noslodzes transportlīdzekļu autoparkā ir 14,9 %, bet tikai 4,2 % no kopējām CO₂ emisijām nozarē. Ir ieviests arī atbrīvojums ražotājiem, kas ražo mazāk nekā 100 jaunu transportlīdzekļu.

Emisiju samazināšanas mērķrādītāji

Mērķapjomi palīdz sasniegt ES Klimata aktā noteiktos mērķrādītājus un mērķi līdz 2050. gadam panākt transporta emisiju kopējo samazinājumu par 90 % salīdzinājumā ar 1990. gadu. Tiek ierosināts saglabāt 2025. gadam noteiktos mērķrādītājus (15 %) transportlīdzekļiem pašreizējā regulas darbības jomā. Sākot no 2030. gada, Komisija ierosina pastiprināt CO₂ emisiju samazināšanas mērķrādītājus jauniem lielas noslodzes transportlīdzekļiem trīs posmos laikā līdz 2040. gadam.

- vispārējais mērķrādītājs 2030. gadam ir paaugstināts līdz 45 %, paplašinot uz tiem transportlīdzekļiem, kurus tiek ierosināts iekļaut regulas darbības jomā,
- no 2035. gada ierosinātais mērķrādītājs ir 65 % un
- no 2040. gada – 90 %.

Jaunu bezemisiju pilsētas autobusu īpatsvars līdz 2030. gadam ir 100 %.

Jautājumi ministriem

Prezidentvalsts aicina ministrus pārdomāt šādus divus jautājumus:

Vai jūs uzskatāt, ka ierosinātie mērķrādītāju līmeņi ir piemēroti, ņemot vērā Savienības klimata mērķrādītājus un mērķi vēlākais līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti, vienlaikus uzturot un uzlabojot ES konkurētspēju?

Vai jūs uzskatāt, ka ierosinātā darbības joma un elastības iespējas ir piemērotas?
